

50 JAAR
Stichting
Werkgroep Oud-Castricum
1967-2017

Nieuwsbrief 9

februari 2019

In deze nieuwsbrief aandacht voor de volgende onderwerpen:

1. Nieuwe tentoonstelling *Castricum van boven*
2. De vernieuwde website
3. Onderzoek taakgroep Archiefonderzoek en genealogie
  - 3.1 Elke straat heeft zijn geschiedenis
  - 3.2 Castricumse families
  - 3.3 Het Geelvinck-archief
  - 3.4 Castricumse veldnamen
  - 3.5 Genealogie
4. *Atlas van het Oer-IJ-gebied*
5. *Schatrijk*
6. Nieuws van het Regionaal Archief Alkmaar

NB Raadpleeg geregeld onze website www.oudcastricum.com

1. Nieuwe tentoonstelling *Castricum van boven*

Onder de titel “Castricum van boven” presenteert de taakgroep Tentoonstellingen een bijzondere verzameling foto’s van Castricum van grote hoogte. Met deze virtuele vliegreis vliegt u over alle bekende punten van het dorp: de Zanderij, het dorpscentrum, de Heereweg, het strand, de wijk rond het Bakkummerduintje, de voormalige Antoniuschool, Geesterduin, het stationsgebied, de wijk rond de Wilhelminalaan, onze nieuwbouwwijken in diverse stadia van ontwikkeling, Duin en Bosch, Geesterduin, Tulpenveld en de Oosterbuurt. En het leuke is: het is ook een reis door de tijd. De oudste foto’s dateren van 1923, maar er zijn er ook van de jaren ’50 en ’70 en nog recentere. Zo ziet u in vogelvlucht de ontwikkeling en groei van ons mooie dorp Castricum.

Open Dagen

De Open Dagen van Oud-Castricum zijn elke 1e en 3e zondag van de maand in gebouw De Duynkant aan de Geversweg. De openingstijden zijn van 13.30 uur tot 16.00 uur en iedereen is welkom, vooral natuurlijk nieuwe donateurs, die graag ons werk de komende tijd willen steunen. De toegang is gratis voor donateurs. Andere bezoekers betalen 1 euro.

2. De vernieuwde website

De website van de werkgroep is vernieuwd en uitgebreid. Ga eens grasduinen in de site (www.oudcastricum.com) en ontdek de zoekmogelijkheden die u ineens hebt.

Er staat natuurlijk alle nieuws en informatie in over de werkgroep, maar dat was ook vroeger al zo. Onder het kopje 'Populair' staan al een paar verwijzingen naar oude en recentere artikelen uit het Jaarboek Oud Castricum. Onder 'Jaarboeken inhoud' staan de titels van alle artikelen uit alle jaarboeken tot nu toe. Alleen bij die van de laatste drie jaren kunt u alleen de eerste alinea lezen. Als een bewoner van de Rietkamp zou willen weten wat over deze straat te vinden is, komen de opgravingen in beeld. Via de zoekfunctie bij dat artikel kan de Romeinse tijd worden opgeroepen; daar verschijnen de andere artikelen waar het begrip in voorkomt (de meest recente staan bovenaan). Via zoeken op 'aardewerk' of 'munten' komt weer andere informatie beschikbaar. Voor artikelen in andere tijdschriften of boeken, klik op 'collecties' en vervolgens op 'bibliotheek'. Daar kan weer op alle mogelijke trefwoorden gezocht worden. Bij 'Franse tijd' blijkt in de bibliotheek ook het grote nieuwe werk over de Engels-Russische invasie en de slag bij Castricum aanwezig te zijn.

Misschien brengt het u er toe op een maandag- of woensdagavond bij de Duynkant langs te komen. En wie weet vindt u de sfeer zo inspirerend dat u zich aanmeldt als vrijwilliger. En die kunnen we voor allerlei projecten goed gebruiken. U bent van harte welkom.

3. Onderzoek taakgroep Archiefonderzoek en genealogie

Taakgroep Archiefonderzoek en genealogie.

In de loop van de afgelopen jaren hebben we, naast het onderzoek ten behoeve van artikelen in het Jaarboek, bijna alle archiefmateriaal over Bakkum en Castricum in het Regionaal Archief Alkmaar en het Noord-Hollands Archief in Haarlem samengevat en in eigen bestanden opgeslagen. Dit materiaal, in combinatie met andere bronnen, vormt de basis voor de volgende projecten.

1. Elke straat heeft zijn geschiedenis
2. Castricumse families
3. Het Geelvinck-archief 1307–1918
4. Castricumse veldnamen
5. Genealogie

3.1 Elke straat heeft zijn geschiedenis

Naast straten die in diverse jaarboeken behandeld zijn, is er al veel meer materiaal beschikbaar. Als voorbeeld de Vinkebaan, de straat tussen de spoorwegovergang in het verlengde van de Ruitersweg en de Bakkummerstraat. Het weiland de Vinkebaan wordt al in 1812 genoemd. Bij de start van het kadaster in 1832 (zie kaartje) zijn de drie percelen agrarisch gebied in handen van drie grootgrondbezitters. Alle stadia van bebouwing, vóór en na de aanleg van de spoorlijn, worden in het overzicht gevolgd, zowel van de noord- als de zuidkant. Gegevens over de bewoners tot de gedwongen afbraak van hun huizen in 1943 completeert het beeld van de oude Vinkebaan.

De Vinkebaan in 1832

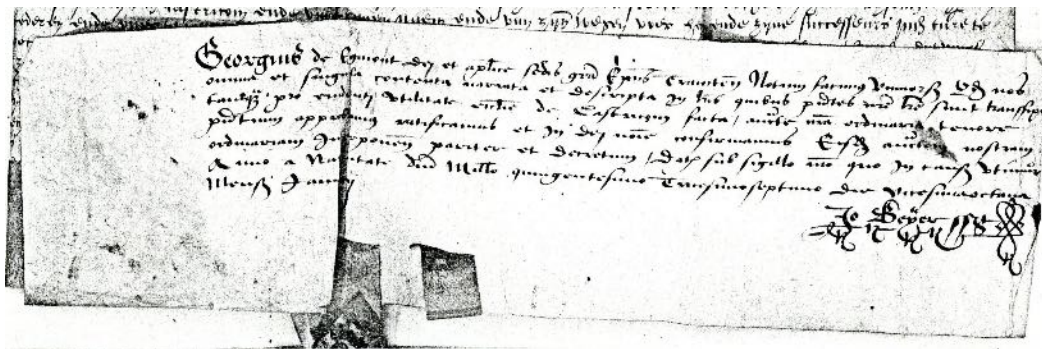
3.2 Castricumse families

Voor 1811 werden de gegevens over het dopen, trouwen en begraven door de kerken bijgehouden en vanwege een belastingheffing op het trouwen en begraven ook voor een klein deel door de burgerlijke overheid. De gegevens van de daarin voorkomende personen zijn inmiddels ondergebracht bij de betreffende familienamen en uitgesplitst in gezinnen. Aanvullende gegevens uit andere bronnen worden zoveel mogelijk toegevoegd. Deze bronnen zijn bijvoorbeeld oud-rechterlijke archieven met onder andere de verkopen van huizen en land en ook notariële archieven met testamenten en boedelscheidingen.

Het doel is om te komen tot een reconstructie van de Castricumse dorpsgemeenschap, die een beeld oplevert van de samenstelling van de gezinnen, de plek waar ze woonden, hun bezit, beroepen en eventueel de veldnamen van hun landerijen.

3.3 Het Geelvinck-archief

Het Archief van de familie Geelvinck en Schuyt en de heerlijkheden Castricum en Bakkum (1307–1918) behelst de belangrijkste stukken van belang voor de geschiedenis van Castricum vanaf de familie Van Haarlem, via het huis Van Polanen, het geslacht Van Assendelft tot en met de aankoop door de Amsterdamse koopman Cornelis Geelvinck (1666), de toedeling aan A.C. Schuyt (1803) en aan de schoonzoon van de laatste Schuyt, Mr C.A. Elias (1899). We zijn in het stadium van het transcriberen en toegankelijk maken van het volledige archief, vele honderden oude en recentere documenten.

De bisschop van Utrecht Georgius van Egmont geeft zijn goedkeuring aan de verkoop van parochie-bezit (1537)

3.4 Castricumse veldnamen

Er is een voorlopige lijst gemaakt van alle veldnamen uit documenten in Alkmaar vanaf 1577-1665, aangevuld met een kleine selectie uit de 19e eeuw (zie bijlage). Deze lijst gaat later aangevuld worden met alle gegevens tot 1832, de start van het kadaster, waarbij huizen en land nauwkeurig zijn opgemeten en in kaart gebracht. De gegevens zijn al gebruikt voor plaatsbepaling, onder andere bij de geschiedenis van Castricumse families (zie nr. 3.2). In de toekomst zou dit systematischer kunnen gebeuren. Dit kan uiteindelijk leiden tot een historisch kadaster van Castricum en Bakkum.

VELDNAAM	DATA AKTEN	LIGGING	GROOTTE
~~Cabelsven~~	08.03.1649 (152-104), 13.02.1655 (153-58), 07.06.1663 (154-95)		
~~Cabelsven, Louwen- of -~~	03-11-1812, 22-06-1813, 08-06-1826		
~~Cabresven, Louwen- ofte -~~	13.06.1625 (151-322)		
~~Cackacker~~	04.02.1658 (153-115)		
~~Calesven~~	25.05.1661 (154-48d)		
~~Calfweidtsen over dije wech~~	02.07.1584 (149-107)		
~~Camercrocht/-croft/ kroft~~	1618 (151-224), 1619 (151-236), 1623 (151- 285), 1624 (151-300, 306), 1630 (151-387), 1645 (152-53), 1646 (152-68), 1660 (154-16, 19), 1664 (154-132)		

3.5 Genealogie

Oud-Castricum heeft van meer dan 100.000 personen informatie verzameld. Wellicht staan uw voorouders of die van uw partner ook met een mooi grafisch overzicht en een uitgebreid tekstbestand op www.oudcastricum.com vermeld. Kom er ook achter waar 'u vandaan komt'

4. Atlas van het Oer-IJ-gebied

De in november 2018 uitgegeven *Atlas van het Oer-IJ-gebied* blijkt veel meer te zijn dan een verzameling kaarten. Het is een prachtig naslagwerk over het gebied waar duizenden jaren geleden het Oer-IJ, de noordelijke tak van de Rijn, bij Castricum in zee uitmondde. Een keur van deskundigen, elk op zijn terrein, heeft een bijdrage geleverd. Het resultaat is een verzameling goed leesbare stukken geworden die samen een samenhangend beeld geven van dit uitgestrekte gebied, vanaf de voor-historische periode tot nu toe. Alle facetten van de ontstaans- en bewoningsgeschiedenis van de zuidelijke helft van de provincie Noord-Holland komen aan bod. En dit alles prachtig geïllustreerd met talrijke foto's en kaarten.

De *Atlas van het Oer-IJ* is een gezamenlijke uitgave van de Stichting Oer-IJ en Landschap Noord-Holland. De Atlas kan besteld worden via de [website van Uitgeverij Noord-Holland](#) (leden en beschermers van beide stichtingen krijgen korting) en is ook verkrijgbaar in het Huis van Hilde en bij de boekhandel.

5. Schatrijk. Een verzameling van kwetsbaarheden....

Na de eerste uitgave van de 'archeoglossy' Schatrijk, gewijd aan Wieringen, en de tweede gewijd aan Waterland, is in december 2018, de derde aflevering

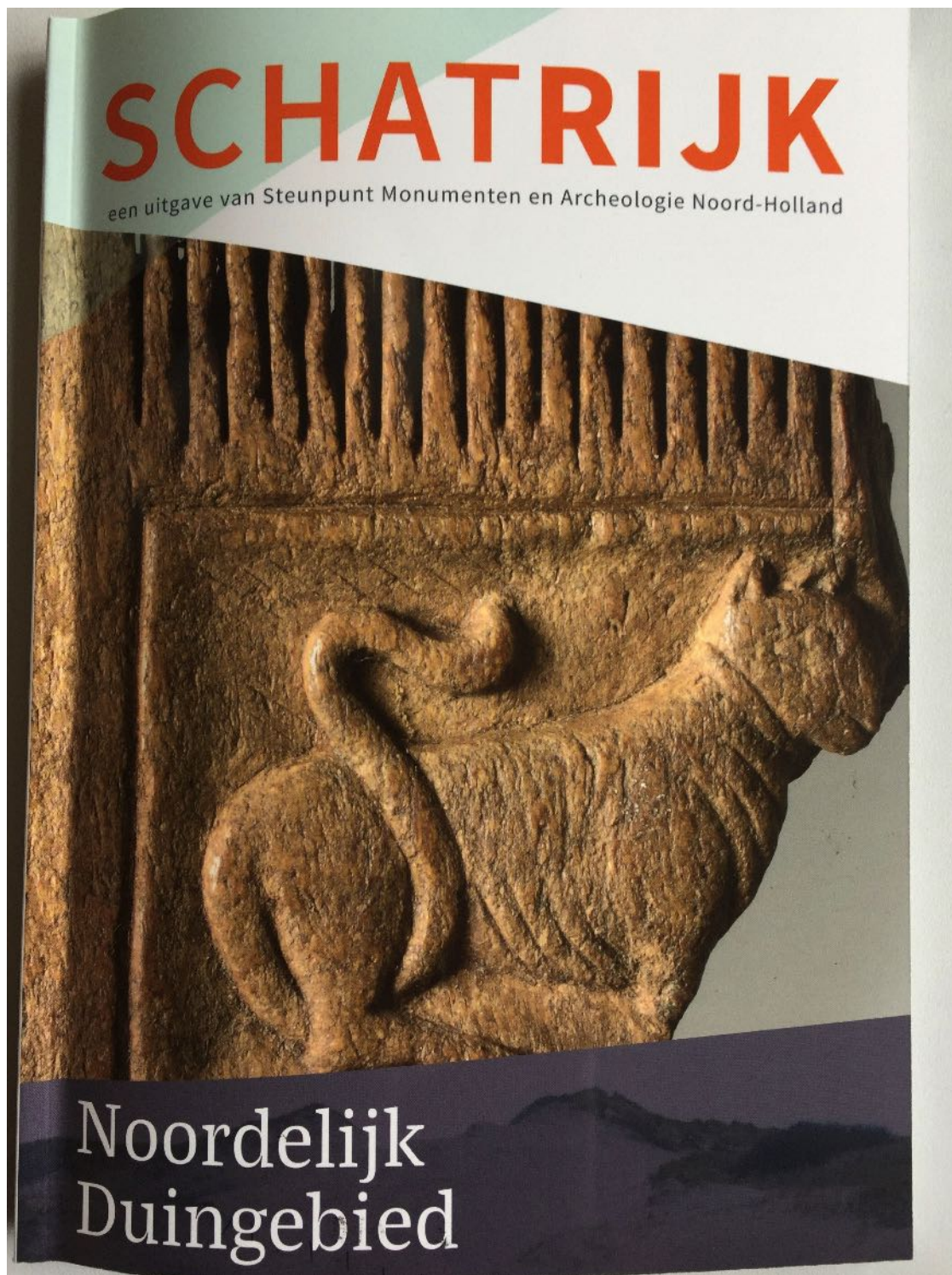
verschenen. Dit keer is het onderwerp het Noordelijk Duingebied.

Dit nummer is een neerslag van het rondetafelgesprek, dat vorig jaar juni in de Duynkant gehouden is op initiatief van het Steunpunt Monumenten & Archeologie Noord-Holland. Thema van de bijeenkomst was het beschermen en promoten van de kwetsbare archeologie in het duinlandschap. Resultaat van de discussies is o.a. dit nummer van *Schatrijk*. Over Bakkum en Castricum gaan de volgende onderwerpen: de Wei van Brassier met vroegmiddeleeuws aardewerk, de ondergestoven nederzetting Arem, de Engels-Russische invasie van 1799 met als gevolg resten van soldaten en uitrusting in de duinen, de pottenstapel van Castricum, de Atlantikwall met zijn restanten als bunkers en kunstschuilkelder, die nu 'conflictarcheologie' wordt genoemd.

Het boekje van 131 pagina's is te koop bij het Huis van Hilde voor slechts €2,10. Een genot om te lezen over de archeologie in de duinen van Groet tot het Noordzeekanaal.

<https://www.oudcastricum.com/organisatie/taakgroepen/archeologie/schatrijke-duinen>

6. Nieuws van het Regionaal Archief Alkmaar

Vanaf 1 maart a.s. wordt op vier opeenvolgende vrijdagen een cursus *Vrouwenlevens en vrouwenletteren in Alkmaar* gegeven. Cursusleidster is Renate Sun-Louw, oprichter van de website overliteratuur.nl. De cursus wil een inblik geven in vrouwenlevens tussen 1860 en 1900 in Alkmaar. Niet alleen romans, maar ook dagboeken en andere persoonlijke documenten

worden gelezen. Bovendien zijn er in elke les originele archiefstukken te bewonderen. Meer informatie op regionaalarchiefalkmaar.nl of telefonisch (072) 850 82 00.

Vragen, opmerkingen of wensen met betrekking tot de nieuwsbrief kunt u doorgeven aan de redactie via

nieuwsbrief@oudcastricum.com

bezoekadres:

Geversweg 1b, 1901 NW Castricum

www.oudcastricum.com

Uitschrijven voor deze Nieuwsbrief
